

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

4. Quæstionis directæ de loco pœnitentiæ Angelis in via à Deo facta
nostra decisio.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

quam actus natus, ac vitiosis inclinationibus, & affectibus in primo dictamine, & affectu detineatur: ut de se se claret, & numero sequente amplius clarescat: ex quibus constat, actum deliberatum primo ab Angelo conceptum, & habitum ex prima sui existentia præcisè, ex duratione nil in sui existentiam, & conservationem duratione sequenti physicè, nec intentionaliter, & motive intrinsecè sibi absolute permanentiæ titulo conducentem, nedum determinans voluntati Angeli ex parte actus primi afferre (ut hæcenus contendebamus) sed aliunde ex inclinatione nativa, ac superba acquisita in malis substantiæ rationalis intellectus, & voluntatis Angelicæ perfectione eorum conceptu semel dictamini practico, & deliberationi primæ adhesionem, & ab eis abscindendi maiorem, quam in homine, minus perfectio, & intellectus, & volitio, difficultatem (quæ moralis impossibilitas sit) Angelis suboriri, & malis Angelis adhuc in via ratu, quam bonis maiorem; eam vero physicè insuperabilem absolute non esse: quare, & Angelos omnes, pro statu saltem viæ à sententia, & proposito primo physicè mobiles duratione sequente sufficiente ad novam deliberationem absolute esse.

9. Sed neque ex aliquo habituali, quod ad eundem actum & deliberationem primo habitam sequente duratione præfata tuendam physicè ex parte actus primi determinans in Angelo, cuiusque voluntate relinquatur, cumque physicè absolute à sententia & deliberatione prima immobilis reddat: etenim habitualis illa adeo vehemens inclinatio, siue habitus physicè irresistibiliter, ad eum primo habitum actum deliberatum tuendum poterit mouens, & physicè inclians, solum ex maxima adhesionem Angeli ad obiectum illud primo habito actu, eique intrinsecæ, vel individuali, vel intensiva potest provenire; nequit autem ab illa ex his provenire: ergo nullatenus ex primo habito actu Angelo, eiusque voluntati relinquere illi resistibilis physicè & absolute habitus ille, & inclinatio potest. Maior est aperta: siquidem deliberatio, & libertas actus illius extrinsecæ denominationis actus illius à deliberatione, & libertate voluntatis, in actu 1. est, non vero intrinsecæ actus ipsius prædicti. Minor probatur primo, quia maior illa adhesio vel individualis, vel intensiva primo habito actui intrinsecæ est actui illi ergo siue actus ille indeliberato, siue deliberato habeatur eque intensum, & magnum habitum, & permanentem inclinationem physicam ad eundem actum duratione sequente tuendum, & conservandum generabit, atque Angelo imprimet, cuiusque voluntati: ergo, etsi indeliberato, & subito actus, & motus ille ab Angeli voluntate prima habeatur æque illam, & Angelum physicè absolute immobilem ab illo, ac determinatam ex parte actus primi ad eum duratione sequente tuendum conservandumque reddet. Hoc autem negant expresse de actu indeliberato aduersarii. Antecedens primum probationis minoris Syllogismi primi est in re præsentem certum: etsi enim habitus seu habitualis physica inclinatio ad actus similes eliciendos ex actu intentionis & adhesionis physicæ cuiusvis repetitione sæpe possit generari; alii ex actu non repetito, sed unico (ut in casu præsentem) ex sola eius intrinsecæ adhesionem maiorem ad obiectum illud siue individuali, siue intensiva provenire potest. Consequentia vero inde deducta constat ex probatione maioris Syllogismi primi. Siquidem ex indeliberatione, vel deliberatione actus non mutatur intrinsecæ, siue individualis, siue intensiva eius actus ad obiectum adhesionem. Viget, quia indeliberata productio eius primi actus, seu motus voluntatis in obiectum provenit solum ex defectu cognitionis, quæ ab eo affectu retrahatur, derineaturque ab illo, ex parte actus primi voluntas: ac proinde expeditior promptiorque sit ad eum eliciendum voluntas: quare, & maiore intentione, & adhesionem ad obiectum, quam si deliberato procederet, eliciendum à voluntate esse connaturalissimum est: inde motus subit, & indeliberatos voluntatis in bonum à Deo immixtos voluntati ex parte actus primi inclinationem habitalem ad actus similes deliberato, & honeste postmodum edendos imprimere valdeque proinde ad efficaciam gratiæ auxiliantis conducere frequens, & constans Augustini doctrina est, à nostro Valquez primum erudite observata, ac

postea à reliquis Theologis Scholasticis recepta. Probatur secundo: quia in hominis actibus, vel indeliberatis, vel deliberatis primo habitis æque magna adhesionem ad obiectum intrinsecæ intensiva, atque in Angelis actibus primo habitis esse potest, atque æqua subsistat in homine, atque in Angelo inclinatio habitualis ex illis generari, ac relinqui: & tamen per adhesionem nequit homo ex primo habitis actibus illis absolute ad eos tuendos, & conservandos duratione sequente prædeterminari, ab eisque physicè absolute immobili reddi: ergo neque Angelus. Probatur tertio: quia habitualis inclinatio voluntatis ad actum, propositionis viaditate, & efficaciam maiorem in aduersum addita (quæ Angelo etiam aduenire absolute postmodum potest) vincit absolute potest, superatque; in Angelis malis absolute finis, ut vidimus cert. 2. n. 7, tamen in abscedendo à malo effectus fuerint difficilioris mobiles, iuxta dicta nuper n. 8. post modum id quod in nostra verosimiliori sententia habetur, ceterum intellectus, tum voluntatis in vniuersis speciebus, ex actibus relictis constitutæ, apertius adhuc erit. Quam demum probatur: quia habitualis naturalis inclinatio ex actu quomodocumque relictæ ad similes solum actus, non ad eundem est: immo, neque esse potest: cum individuationis determinatio causam naturalium non sit, sed ad causam primam Deum solummodo expedit, ut suo loco affatim ostendimus.

CERTAMEN IV.

*Questionis directæ de loco penitentia
Angelis in via à Deo facta
nostra decisio.*

1. *Physica absoluta Angeli cuiusvis, ac voluntatis* cius à semel concepto, & habito affectu quovis mobilitate minutius, subtiliusque (nescio an finitius) quam hæcenus statuta potuisse illis, in via saltem penitentia locum à Deo fieri dubitari non potest: quare ipsi in statu viæ locum penitentia: possibilem absolute fuisse censent omnes, quia semel elicto actu physicè absolute mobiles & flexibiles Angelos docuerunt, certamine 1. num. 1. Nec iam inter mediocres altissimi bonæ notæ Scriptores vllum est in questione de possibili ab eis, & nobis diffidum: quare affirmativæ conclusioni de possibili statuenda otiose, de superfluo, & inutiliter laboraretur: cum ex absoluta physica mobilitate angelicæ voluntatis à semel concepto affectu penitentia de eo, cum infructuosa, atque ad salutem inutilis ex non honesto, & turpi etiam fine, vel fructuosa ex Dei amore, & supernaturali gratiæ auxilio possibilem absolute angelo demonstraretur: de facto igitur & fructu, quo penitentia locus datus Angelis sit, est iam inter Doctores Scholasticos controversia. Ne vero, questionem multiplicem, aduerto: eandem esse difficultatem de loco penitentia, siue vtilis, ad salutem ex gratia Desine inutilis, ex non honesto, sed pravo fine, à transgressionem præcepti malis angelis transgressoribus à Deo facti, ac de loco retractandi obedientiam, atque non perseverandi in bono etiam, facti à Deo obedientibus primo Angelis dum in via steterunt: uti hominibus in statu viæ ad vtramque penitentia: genus, siue retractationis, bene primum, malè actorum, datus simul locus est: si enim status viæ angelicæ pro tempore diuisibilis datus à Deo fuit, ut videmus, ac Theologi ex Patribus, & scriptura consensum ducunt, nec semel concepta ab eis vel obedientia, vel obsequio in malo, & in penitentiam pro vltiore viæ destinatione fuit retractatu impossibilissimum ad vtrorumque causam concludendum absolute, & promissis, demeritisque eorum, præmium vel supplicium expectare à Deo fuit vtrique retractandi, primo habitus voluntatis fieri potuisse locum: immo & æque fors factum dubium esse nequit: id quod ex prælio bonorum, malorumque Angelorum in statu viæ habito de quo in suo Apoc. 12. n. 12. & nos q. 1. 2. mus, satis claret.

2. De loco ergo penitentiae salutis ex gratia Dei supernaturali auxilio à Deo de facto dicitur malis Angelis in via negant relati omnes cert. r. numero 1. pro physica absoluta Angelorum à semel conceptis adibus immobilitate, ab eisque abstinendi impossibilitate: idemque ex eodem principio censent de loco Angelis bonis à Deo facto, in via à bono recedendi, ut libere perseverarent. Huic etiam sententiae accedunt Doctores alij, qui, sicut Angeli voluntatem physicè à semel concepto affectu quovis absolute mobilem censent: via tamen statum & tempus illud, quod ad primo deliberandum circa observationem, vel transgressionem præcepti datum est, mul-tatentur eorum, vel obedientiam, vel transgressionem prætergredi arbitrantur: immo verò instanti eodem, quod, vel obediunt boni, vel mali transgressi sunt præmissi, vel supplicij mercedem æternam, & irrevocabiliter duraturam recipisse: quare vel penitentia de transgressione, vel retractatione, de obedientia duplici ex capite locum fuisse præclusum. Primo: quia in eodem instanti affectus alteratur, cum sui ipsius penitentia, & retractatione ex quovis sine, contradic-torie pugnat. Secundo ex statu, vel gloriæ Angelorum, vel damnationis Dæmonum, ex quo nulli eorum, vel ad peccandum, vel ad salubriter penitendum sue à bono, sine à malo patet regressus: ex eis vero Doctoribus, qui nobiscum, & physicè absolute mobiles à semel conceptis affectibus Angelos docent nec tempore, quo primum deliberato transgressi præceptum mali Angeli sunt, vel boni obediunt, via angelicæ statum fuisse finitum. Scarius noster lib. 8. c. 1. n. 4. negat Angelis in via eius duratione obediunt, vel transgressionem locum retractationis ab alterutra, & penitentia salutis Angelis transgressibus datum. Consentit in eo Molina q. 63. art. 6. concl. 5. & vtrique Arriaga d. 2. s. 1. n. 3. §. *Dices contra suppositionem*, in vtrouque vero consequentiam delicti. Scarius quippe rationes singulas, & omnes quibus negatua sententia patitur refellit, ac postea ex illis concludit sumptis rationem pro illa instruit à num. 2. quia moralis solum impotentia penitentia salutis malorum Angelorum vltiore via duratione post peccatum admissum, non autem physica, & absoluta, probatur: quin eo ipso n. 2. ad finem vique capitis malis Angelis vltiore via sua duratione auxilium absolute sufficiens ad salutem penitentiam, est præcogitum, & minimum, datum asserit: quia statui via ad terminum supernaturalem auxilium eiusmodi censet esse, quasi connaturale: inde vero absolutam potentiam physicam eorum ad salutem penitentiam pro duratione peccati vltiore ipsis in via, & locum subinde penitentia salutis datum de facto fuisse eundem est: cum tandem Scarius concedat moralem solum impotentiam penitentia ex adiunctis, & conglobatis concludens, vti, & ex eisdem Arriaga vbi proxime, & toto n. 4. si eius rationes omnes attendantur citatur à nonnullis pro eadem sententia Vafq. d. 2. §. 9. n. 28. qui tamen de malis Angelis, non in via, sed in statu damnationis loquitur, ut ex contextu patet, & ex d. 140. n. 12. & 141. n. 17.

3. Dicendum nobis est Angelis malis penitentia locum datum de facto, pro via statui à Deo fuisse ita docent Scotus in 2. d. 6. q. 2. art. 2. §. *Ad argumenta* solut. quarti. Gabriel ibi art. 2. vbi etiam Lycheus. Salmeron noster 1. 4. & postremo in epistolâ canonicâ ord. 16. in 2. Petri c. 2. vers. 4. l. 3. ad dub. 3. à §. *Ad aliud præceptum dubium*, ad deinceps Lorinus in idem caput eundemque Petri versum, Alarcon d. 56. 4. remissive ad d. 9. c. 5. vbi ex instituto n. 6. §. *Ego vero probabilis p.* Quibus a. 74. sect. 2. Vafq. pro eadem sententia stare videtur iocis citatis, vbi de possibilitate penitentia Dæmonum in statu damnationis disputat, præsertim d. 141. n. 17. vbi lapsus Angelis spem salutis veram (quam in statu damnationis habere nequeunt in via statu concedit, eam vero, nisi ratione auxilij sufficientis, ad salutem penitentiam habere non poterant, sed inane solum præsumptionem quæ à vero Theologico spei habitu provenire nequebat. Hanc sententiam præfatus Salmeron adeo ab autoritate, & ratione fundavit, ut mirum sit ab aliquo, qui ipsum legit, oppositam defendi. Probatur primo: ex Patribus Cyril. Hierosol. Cateches. 1. illuminator. homines ad penitentiam experimentis divinis in peccatores misericordia frequentissime adhortans

Christoph. de Ortega de Deo vno, Tomus II.

scribit. Dicimus sane nos ex parte quadam ex illius ergo homines benignitate: sed asserimus, quantum ille, & Angelis, condonaverit (indulget enim, & illis) quandoquidem ipse tantum unus est, qui peccato non possit, qui purgat peccata nostra Iesu. Ergo indulget, & condonat Angelis, vti, & hominibus post admissum peccatum; quod nisi de auxilio sufficienti, ad penitentiam, in via saltem, intelligi nequit, quo se, peccato suo, illi indignos reddiderant, ut locum propria condonatione, in eius collatione haberet, sed dices condonationem hic præservatiue intelligi, vti de Virginis Matris redemptione Patres, & Doctores scholastici loquuntur, cuiusne originale quidem peccatum, cuius debita incurrerit: quia ne alterutrum incurreret gratia Redemptoris filij præventia fuit: ita ergo, & Deus Angelis peccatum condonavit in actu primo auxilij sufficientis, quo illud vitare absolute possent, vitarentque de facto, si vellent gratuita, & misericordi donatione, id, quod subiuncta Cyrilli ratio. Quandoquidem ipse tantum unus peccare non potest. Christus, quibus de potentia non peccandi in ceteris, & impotentia peccandi in Christo videtur locutus.

4. Ceterum solutio est nulla. Primo: quia potentia non peccandi, atque ad vtrumvis indifferens in actu primo præcise, etiam per gratiam facta, condonatio actualis, adhuc præservatiue, non est peccati illius: nisi aliud peccatum supponat ob quod gratia illa indignus præsupponatur recipiens, ut nos per originale saltem indigui præsupponitur, sed necesse est, ut gratia collata donatio vitæ sufficientiam, qua indifferens potentia ad non peccandum constituitur gratia efficaciam è non futuro peccato alias futuro habeat adiunctam, potentia siquidem indifferens ad vtrumvis donatione neutrum extremum præ altero donatur, ut patet: quare nec præservatiue condonatur. Confirmatur: quia, nec Deus donatione auxilij sufficientis ad opus bonum, ex seria etiam intentione, ut illud exequamur, opus bonum nobis donare dicitur cum nec auxilium, quod nobis donat, ratione efficaciam quæ illi deest, & congruitatis adiuncta, & è cuius præscientia nobis confertur bonum opus de facto deuoluat (vide Dei gratia etiam, & donum dicitur bonum opus ab Augustino in radice congruæ vocationis) ergo nec peccatum condonatur præservatiue donatione gratia sufficientis, ut videtur, nisi ratione congruitatis, & efficaciam adiuncta, ex cuius præscientia à Deo donetur, eius vitatio deuoluitur. Confirmatur ex Redemptione præservatiue Dei patet ab originali, cuiusque debito, ex qua arguitur: quæ talis non fuisset effectus non sequito neutrum incurrendi, ex sola potentia præservandi eam in actu primo considerata. Nec satis est Angelis bonis, qui non peccant, præservatiue peccati condonationem gratia efficaciam ad non peccandum donatione locum habere, Cyrillus quippe exemplo condonationis, & indulgentia Angelis peccatoribus à Deo factæ peccatores homines bono animo esse iubet, & ad spem diuinæ indulgentia exigere contendit, atque ad penitentiam hortatur: unde, & solutionis præfate confirmatio euanesceat: illud enim, quod solus Iesus ex creaturis rationalibus peccare non possit, solum adducit, aut Angelos aliquos, in quos indulgens, & condonans in via Deus fuit, auxilia ad penitentiam sufficientia quantumvis indignis tribuens, peccasse facilius suaderet.

5. Probatur secundo ex Nysseno primò, Philosophia capite tertio scilicet potius, (ut scpe, ex nostro Bel-larmino monui) Nemesis apud tom. 5. Biblioth. veter. Patr. parte tertia, de natura hominis capite primo, vtrouque autem eadem habetur sententia apud Nyssenum, ex quo ea Salmeron recitat his verbis: *Soli homines hoc donatum est, & omni, & semper secundum huius vitæ tempus: post mortem autem concessum est nemini scilicet post casum penitentiam agere de peccatis. Iam vero Angelis voluit post casum minime ea, quæ ex penitentia est, venia potiri: mors enim horum est casus. At ante casum ad similitudinem vitæ hominum, non etiam gratia illos dignos efficit* scilicet ut sicut homines in vita eos peccasse peniteat. Quod quia non fecerunt irremissibilem ac perennem deinceps nequitia sua conuenientem habebunt vindictam ex Nemesis, vero apud Bilioth. ita Alarcon. Proprium hominis esse, præ-

nitere, dum est in hac vita; morte autem obita, non iterum: quia post mortem non conceditur penitentia de peccatis. Quomodo etiam Angeli nonnulli volunt non amplius postquam lapsi sunt, consequi veniam per penitentiam; mors enim illorum lapsus est: sed ante lapsum ad similitudinem vite hominum etiam ipsis veniam Deum daturum fuisse, si peniterent. Hunc vero cum non peniterint eos errorum suorum aternis nec ulla venia remittendi supplicis meritis suis congruentibus multantur. Vtrumque textum exaravi triplici de causa. Primo: quia in eadem sententia vtrumque Patrem fuisse censo. Quia Nemesij opus ne fecatis nonnullis, quae apud illum sub proprio titulo de natura hominis, & animae facultatibus minus propriae, quandoque dicuntur, sub titulo alio philosophiae proprium etiam à Niseno factum, vel contra illis paucis additis Philosophiae Niseni libro alio suo proprio, Nemesij effecisse reor, secundo: quia ex utroque contextu constat lapsum casumque Angelorum (quo eorum via ut hominum via morte finita est) non quidem peccatum lapsumque moralem ex gratia in culpam, sed ex caelo, & localem significare. Tertio: quia ex utroque constat praefatam sententiam vtrique Patri communem, & eandem de venia per penitentiam (quae non, nisi de admissio peccato est, fuitque illis utique post peccatum possibilis, ab eisque neglecta, quare & ipsi è caelo in aeternam, atque irremissibilem damnationem, & penam sunt missi) intelligi, ac sine ulla tergiversatione, debere. Tertio probatur ab eodem Salmirone, ex Basilio in cap. 14. Epistolae, & Hieronimo in cap. 1 ad Ephes. atque alias etiam, docentibus penitentiae locum Angelis malis factum, quoad vique creato iam homine (die scilicet creationis sexto) inviderunt, quo, & die, & peccato penitentiae locus clausus, & via terminus positus fuit, cum autem breviori, quam sex dierum, imò brevissimo spatio, tam boni, quam mali Angeli, per eosdemque Patres, & Doctores reliquos circa praecipuum ipsis impositum, eiusque observantiam vel transgressionem deliberaverint, multo iuxta hos Patres tempore post peccatum potuisse penitentiam agere Angelos malos compertum est.

6. A ratione vero Theologica probatur conclusio: quia, cum Deus, è sua misericordie benignitate, erga reliquias suas rationales creaturas, (homines scilicet) non solum ad penitentiam de vno, sed de pluribus gravibus, & gravissimis quantumvis peccatis, nec semel solum admittit, sed multoties repetitis, ex ea misericordia, & benignitate remittit, & iterum atque iterum gravior proinde committit in multa patientia expectat: idque ex sua ad ignoscendum, quam ad puniendum, quasi nativa, & impote inclinatione maiore, ut proinde in suis proprietatibus veniam peccatorum, quasi indefectibilem, velit haberi (ut Ecclesia oratione illa, Deus, cui proprium est misereri semper, & parcere testatur) locum penitentiae Angelis de vno saltem primo illo peccato in via statu fecisse antequam irrevocabili, & definitivo causae ipsorum iudicio damnarentur equum Theologis censere, ac de Dei bonitate, & misericordia sententia procul dubio est; neque aliter, citra imprudentiam, nec satis piam temeritatem poterit iudicari: ni aliter à Deo factum (ut fieri absolute potest) ex scriptura, & constante Patrum intelligentia, & iudicio, quae absunt, nobis innotescat. Viget: quia opinio illa, non paucorum assensum ad eum gradum, & ad cumulum peccatorum praegravitate, & multitudine pervenire posse, ut eis adhuc in via, vitaeque perstantibus, gratiam ut de eis penitere valeant, ac respicere denegat, ac subtrahat, male apud Doctores reliquos audit, minorisque in Deum pietatis merito notatur: est autem minus longepium, atque adeo valde dissonantius, vnum tantum illud primum Angelorum peccatum, expectatum à Deo fuisse, ut auxilium gratiae sufficiens, & necessarium, ut de eo penitere illos absolute posset deinceps denegaretur, ac tota eorum de aeterna salute, vel perditione staret lege omnibus Angelis communi eorum causa definitur. Dixi *staret*, & communi omnibus lege, quia indiviso aliter angelo, ita ex Dei libertate constituitur, ut peccato primo mortali eorum via finiretur ac locus penitentiae praecideretur, ad gratiae dominium suum ostendendum, fieri à Deo, absque eiusmodi nota posset, ut factum in ali-

quot hominibus, absque facinorosi peccato primo mortali vitam, viamque subinde suam finirent, quin penitentiae locus datus eis in via fuerit, quae vltimus, non processit aliquibus, adhuc in via perstitit, ut Angeli omnes post primum peccatum perstiterint (ut vidimus q. 1.), gratiam sufficiens, & necessariam absolute, ad penitentiam post vnum, imò post multa, eaque gravissima peccata, quantumvis iterata dein ipsa à Deo denegari committere Theologi exhorrent necdum stata lege commune omnibus hominibus in statu viae permanentibus, & ob primum peccatum, ut adversarii Angelis communi, & stata lege omnibus factum à Deo volunt: immò vero ita cum perstiterint in via post peccatum fieri prorsus repugnat cum via statu, sive Angelorum, sive hominum eorumque; via, quae ad aeternam salutem est, & in qua non possunt per penitentiam incidere esse non possunt: neque autem absque gratiae auxilio ad penitentiam progredi: ergo ut in via adstent illud eis datum, ac subinde penitentiae locus.

7. Etsi vero id fieri à Deo absolute posset, factum tamen ita fuisse nullo scripturae, & Patrum fundamento, & intelligentia communi nititur: ac proinde pro nativa Dei misericordia, & ad veniam, quam ad supplicium propensior maior ab Ecclesia asserta, atque in nobis frequentissimo experimento comprobata standum pio, prudentique Theologo esset, ut diximus, probandum restaret. Porro quantumvis eius probationi satis esset testimonia ab adversariis tantum diluere (ipsis enim incumbit probatio, nobis autem negativa sufficeret) de superfluo tamen, positum probatur, quod scripturam attinet (ex patribus n. 4. & scripturam est: ex praefato illo Michaelis & bonorum Angelorum sequacum cum Luciferis, & reliquis Angelis apostatis in caelo empyreo, in quo creati omnes fuerunt primum in die in caliginem hunc aeternam damnati iam Demones ab illis creabantur. Neque enim praefatum illud sufficiens, & minus beneficium honorum ad malos rationibus, & adhortationibus, ut respicerent, contra vero maleficiae suggestionibus, ut q. 1. ostendimus ac recipimus, id quod in malos de peccato penitere salubriter absolute posset, locutus, & penitentiae potentia absoluta antequam caelo ob impenitentiam, & contumaciam demum damnati eissent, per sufficiens gratiae auxilium factus à Deo fuisset haberi fieri, minime poterat, etsi autem Lucifer à nullo scilicet peccato ali non inferioris Angeli ab eo, & aliis scilicet deliquerunt: cum autem via tempus omnium eorum idem fuerit, & quale post lapsum vltiorem viae durationem Lucifer habuit, quo, & alios decipere potuit deinceps vel converti.

CERTAMEN V.

Adversae sententiae fundamenta convelluntur.

1. Negativa vero probatio ex Patribus siquod eorum nemo penitentiae locum in via malis Angelis negaverit, qui vero ob primum peccatum damnatos angelos aliquando aiunt, contumaciam, quia in vltiore duratione ab eo recedere, ad Deumque converti noluerunt, non excludit: nec si statim post peccatum dicant damnationem fecerunt: sumitur enim statim pro eo, quod brevis, et distinctibilis tempore: factum est, ut frequenter non solum apud homines, sed apud scripturam, & Patres vsu venit, sed ex vobis epistolae Petri c. 2. si enim Deus Angelos peccatores non periret, sed rudentibus inferni detraxerat, inferunt ergo nec dedisse, eis locum penitentiae: consequenter probatur primo quia non dixit, qui peccaverunt de preterito, sed peccatores: quasi peccato ipso venia, ac penitentiae via ipsa fuerit occulta. Nec valet, si etiam de hominibus, quibus penitentiae locus datur, Job. 9. dici. *Peribit enim opera mea, sciens quod non parceret delinquenti*: quia conditio, si peniteat subintelligitur, voluit enim speciale aliquid Peniteat subintelligitur, voluit enim speciale aliquid trus de Angelorum damnatione dicere, quod iustitiae divinae horrore, nos à peccato detereret, si autem respectu peccantium, vti, & hominum qui penitentiam intelligunt.